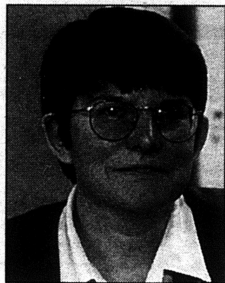

Bungyjump, lejon och vatten

Christina Rogestam
Koncernchef
Akademiska hus ABA

Fördelen med statliga uppdrag

“Målsättningen var att läsa Cora Sandels nyutgivna 1800-talstrilogi under semestern. Men jag började bara, det var för varmt.

På nattduksbordet

Deckare är annars min tåg- och flyglitteratur, utmärkta under sena kvällar. Ellis Peters är här- ligt lättläst – och tänkvärd. Nyligen läste jag *Främlingen i St Giles*, om en örtkunnig benediktinermunk som löser ett fall i sydöstra England, mitt under ett inbördeskrig. Jag har klämt åtta-nio av hennes deckare.

Fast Agatha Christie är fortfarande oslagbar. *Mordet på Orientexpressen* är en stående klassiker. Efter några år kan man ta fram hennes böcker igen.

Nyligen köpte jag *Livets ros* av Sara Lidman, en annan favorit. Och tänk att beskriva de svenska arméernas marscher i Tykland så intressant som Peter Englund i *Ofredsår*. Peter Hoegs senaste var dock för smårig, trots ett fascinerande språk.

För varje nytt statligt uppdrag har jag fått sätta mig in i nya ämnen. Som utredare för Världskulturmuseet har jag fått se Medelhavsmuseets fina islamiska samlingar. Och som koncernchef för Akademiska hus har jag blivit bekant med arkitekturen. Förr visste jag inte varför ett hus var vackert. Det vet jag nu.”

Nedtecknat av
INGVAR VON MALMBORG

83 000
läsare

Rätt läsare.
Rätt redaktionell
miljö för din annons.

FINANSTIDNINGEN

Victoriafallen ristades in i vårt europeiska medvetande när den skotske missionären David Livingstone anlände dit. I en utgrävd stock roddes han den 16 november 1855 ut i den virvlande Zambesi-floden av några makalolo-krigare, för att se de mäktiga fallen på nära håll.

Det afrikanska namnet var Vatten-som-stiger-som-rök, men Dr. Livingstone menade att vattenfallen borde ha ett mer majestätiskt namn. Det var på den tiden när britten byggde ett imperium från Kapstaden till Kairo.

Idag pekar en staty av Livingstone ut över fallen. På sockeln har man ritat in hans berömda, aningen slitna fras: “Vid åsynen av något så vackert måste änglarna ha stannat till och förundrat blickat ner.”

Turistboom

De senaste åren har Victoriafallen upplevt en turistboom. Sedan Nelson Mandela utnämndes till president har alla resespärrar till Sydafrika släppt, vilket framgår av varje tillgänglig europeisk resekalender. Sedan flera år tillbaka är alla flygstolar till Kapstaden, Johannesburg och Durban fyllda månadsvis i förväg.

Detta har spillt över på andra länder i södra Afrika: Botswana, Namibia och Zimbabwe. Och Zimbabwe har då fördelen att hysa Victoriafallen, som ligger i landets västligaste spets. De delar fallen med Zambia, där dock föga ordnats för turister.

Nu är detta inget nytt resmål. Många har genom åren tagit Livingstones bevingade ord på allvar. Redan 1905 uppfördes det klassiska kolonialhotellet Victoria Falls, för att hysa arvtagerskor, safari-entusiaster och äventyrare.

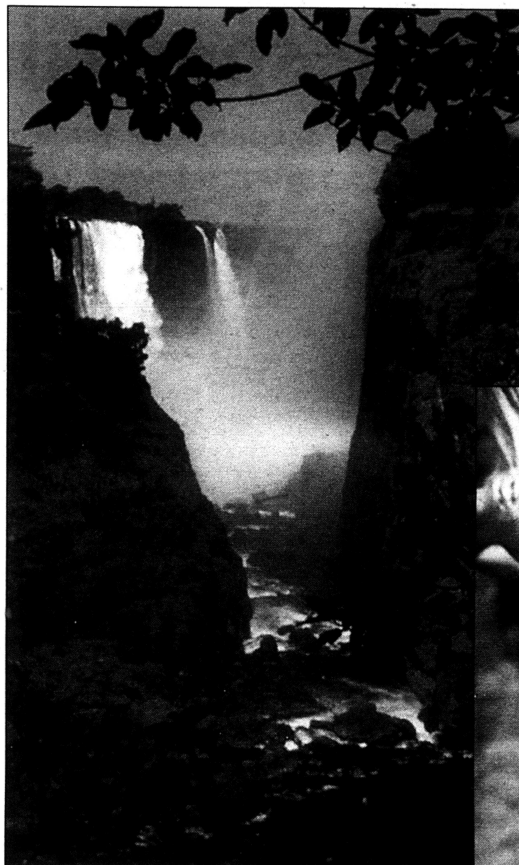
Själva Victoriafallen består av en lång ravin där Zambesifloden öser ner sitt vatten i en kokande, dånande gryta. Ravinens botten är omöjlig att urskilja, allt är upplöst i gurglande jättevägor och vitgrå rök. I vattenkaskaderna skimrar mångfärgade regnbågar.

Våt promenad

Utmed fallen går en promenadstig, så våt att besökarna får använda golfparaplyer till skydd från de ihärdiga duscharna. Att ta bilder är inte helt enkelt, vattenstänk är ibland så ihållande att linsen aldrig hinner vara torr länge nog för att trycka av.

Här och där finns utsiktspunkter. En kallas Danger View. Ner dit leder en brant, lerhal stig på grön-möjliga stenar. När någon lutar sig mot det svartmurkna räcket stelnar alla besökare till – träet bör inte anförtras några jordiska liv.

Victoriafallen kallar sig världens största vattenfall. Det gör även

Svindlande utsikt. Victoriafallen är världens största vattenfall. Från Zambesibrån kan man hoppa bungyjump 90 meter ned i en ravin.

Niagarafallen och Iguassu i Sydamerika. Men detta är matematiska ekvationer, beroende på om man räknar fallhöjden, områdets yta eller vattenmängden.

Under lågvattenståndet i oktober-november rinner runt 550 000 kubikmeter över ravinens kant. Under högvattenståndet i mars-maj, efter regnperioden, kan vattenmängden vara tio gånger så stor: fem miljoner kubikmeter per minut. 1996-97 har det regnat rejält.

Bra hotell

Själva orten Victoria Falls består främst av hotell av god standard. I centrum ligger butiker med afrikanska träsouvenirer och olika slags researrangörer.

Runt Victoriafallen har vuxit upp en betydande äventyrsturism.

Forsrännning på Zambesi-floden är en hisnande tur i rasande fart, 22 km och 14 forsar. Att plumsa i är inte svårt, ändå är olyckor

mycket sällsynta. Man kan paddla runt bland krokos, breda vattenormar och flodhästar; flodhästarna, vilkas breda käftar glatt kan tugga i sig kanoten, är de farligaste.

Under en tiominuters flygtur ser man inte bara fallen, utan också gnu, buffel och andra djur som flyr över det torra ockragula landskapet. Och här finns exklusiva båtutflykter som “elefantfrukost med champagne”, där de stora kollosserna tvättar sig i det grårosa afrikanska gryningsljuset, till det dämpade klirret av bubbelglas.

På gränsbron mellan Zimbabwe och Zambia – pass krävs för att komma dit – har ett gäng företagsamma australiensare satt upp en bungy-shop. Bungyjumpet här är omtalad; kön är timslång, mitt i gnistrande sol.

Alla hoppas. Blonda hemmafru från Kapstaden. Kaxiga gymsvullna norska tjuvöringar som högljutt försöker

pruta på priset (500 kr). Grånade brittiska företagsledare med handsvett och mystisk frilla dold i stor hatt. Tyska lärarinnor med grundliga kunskaper i Afrikas historia. Gängliga ryska basketspelare som inte förstår ett ord av de engelska instruktionerna. Och påronstjärnan från Buenos Aires som ställer Gucci-väska åt sidan, innan de kastar sig ut i det stora blå med ett kvävt, förtjust skrik.

De dyker rakt ut i en brun ravin. utan ett grönt strå. Till vattenytan är 90-110 meter, beroende på årstid.

Många olika safaris utgår till Hwange nationalpark, som omger Victoriafallen. Endagars, tvådagars och veckolånga utflykter med tält och utrustning.

Inkvarteringar

En känd arrangör som Touch The Wild specialiserar sig på inkvarteringar i de luxuösa anläggningarna Sable Lodge och Sikum: Tree Lodge. Men utbudet är stort och priserna klart lägre än i Sydafrika. Zimbabwe har en rad andra naturreservat där man kan studera “the big five”: lejon, elefant, leopard, giraff och noshörning.

Djur finns även i Victoria Falls. Bara en bit upp längs Zambesifloden går det att sikta vildsvin, antiloper och elefanter. Och afrikanska djur bryr sig ganska lite om skyltar som markerar var en nationalpark börjar och slutar. Håpna nattvandrar på väg hem från ett disco kunde en kväll se ett lejon rota runt bland soporna vid Wimpy-baren i centrum.

INGVAR VON MALMBORG

